

**Financováno
Evropskou unií**

TOP LIST aktivit a materiálů pro zkvalitnění výuky cizích jazyků (s využitím i v jiných předmětech)

Základní škola Choltice, okres Pardubice

PROGRAM ERASMUS+1

Projekt: 2024-1-CZ01-KA122-SCH-000219060

Nauč se moderně učit

**Dokument je vytvořen na základě mobility pedagogů do Španělska a
do Irska v roce 2024 – 2025 a obsahuje poznatky z kurzů**

**TT Sustainable Learning, Teaching as Global Citizens & Intensive General
English**

CEC - Cork English College

TT GenAI & other Digital Tools and TT Teacher Refresher

CEC - Cork English College

TT English Language, Irish Culture & TT English for Educational Professionals

CEC - Cork English College

Intensive Spanish course & Specialized Private one to one methodology course

Enforex Madrid

**Financováno
Evropskou unií**

AKTIVITY NEJEN DO VÝUKY ŠPANĚLŠTINY S VYUŽITÍM KOMUNIKATIVNÍ METODY VÝUKY JAZYKA

Komunikativní metoda výuky jazyka je velice efektivní metoda pro výuku cizího jazyka, která je zaměřena na využití jazyka v reálných situacích. Žák pracuje s autentickými situacemi a řeší úkoly, které jsou běžné v každodenní situaci. Cílem je vyjádřit myšlenku, porozumět partnerovi a umět adekvátně zareagovat. Učitel vytváří situace, kdy žák musí mluvit (chyby jsou součástí učení), žáci pracují ve dvojicích, skupinách, řeší společně úkoly, diskutují, důraz je kladen na aktivitu žáka a při výuce jsou využívány reálné zdroje (jízdni řády, jídelníček, ..).

Aktivity komunikativní metody:

Los problemas de „nombre del profesor“ (Problémy učitele “své jméno”)

Učitel sdělí žákům:

No tengo dinero

trabajo

novia

amigos

nada que hacer...

Žáci radí (dle jazykové úrovně žáků a gramatické struktury, kterou chceme procvičit): Tienes que .....

/Yo que tú .....Te recomiendo que....

Los misterios de „nombre del profesor“ (Záhady učitele “své jméno”)

Učitel sdělí žákům:

¿Cuántos años tengo?

¿En qué trabaja tu madre?

¿Cuántos gatos tengo?

¿Dónde estudié?

Žáci odpovídají (dle jazykové úrovně žáků a gramatické struktury, kterou s nimi chceme procvičit): A

lo mejor.../Tal vez.../Es posible... /Yo creo...

Propósitos del año nuevo (přání do nového roku)

Nejprve s žáky sestavíme seznam vhodných sloves.

Ve druhé části vytvářejí přání pro učitele - zadání zní: "Přání, která máte pro mě."

Používáme strukturu Chci, abys...

Retelling příběhu/historické události

Žáci si vyberou jednu významnou historickou událost a popisují ji z pohledu jakéhokoli svědka (i neživého) události, ostatní pak hádají, o jakou událost se jedná. Žáci odpovídají na otázky: Jak příběh začíná, jak pokračuje, popisují předmět, situaci, reflektují pocity, zachycují nejdůležitější moment.

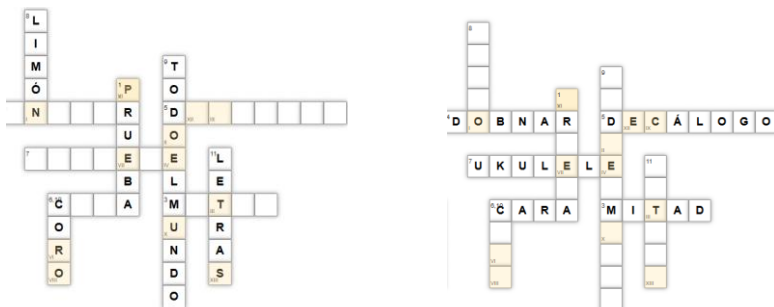
Financováno Evropskou unií

Pro procvičení slovní zásoby:

Slovní sudoku – podle pravidel sudoku žák doplní chybějící slova – vhodné pro aktivní odpočinek

	AFEITARSE		LEVANTARSE		DUCHARSE			
BAÑARSE	ACOSTARSE		PEINARSE		AFEITARSE			DUCHARSE
		DUCHARSE	QUITARSE		ACOSTARSE	AFEITARSE		
AFEITARSE	DUCHARSE	MAQUILLARSE						PONERSE
QUITARSE	PONERSE	ACOSTARSE						AFEITARSE
			MAQUILLARSE		PEINARSE	BAÑARSE		
ACOSTARSE			BAÑARSE		LEVANTARSE		MAQUILLARSE	PEINARSE
	PEINARSE		PONERSE		QUITARSE		DUCHARSE	

Otočená křížovka – práce ve dvojicích – každý z dvojice dostane jednu polovinu křížovky, jeden druhému musí v cizím jazyce vysvětlit slovo, které druhému žákovi chybí, aby se jim podařilo křížovku zkompletovat. Nesmí na předmět ukazovat, kreslit, může ho pouze popsat. Lze ale např. u slova „limón“ říci: „první písmeno hledaného slova je první písmeno slova mléko „leche“ – vše probíhá v cizím jazyce.

Pelota saltarina – pro opakování tematické slovní zásoby – dvojice žáků napíše co nejvíce slov na stanovené téma. Po určeném čase na zvukové znamení rychle zmačkají papír se slovíčky a začne „boj“ - žáci po sobě hází koule a snaží se, aby žádná z nich u nich nezůstala. Následně po zvukovém znamení „boj“ ustane, dvojice si vezme nejbližší papírovou kouli a dopisuje další slovíčka k tématu. Takto lze ještě jednou zopakovat.

Hra tabu - každý žák si vybere kartičku, ostatním popisuje slovo, ale nesmí použít slova, která jsou uvedena na kartičce

CAMA	LLUVIA	MUELA	SALÓN	PAN
HABITADÓN	AGUA	DEBTE	TELEVISIÓN	ALIMENTO
CASA	CREO	BOCA	SOFÁ	BARBA
ESOMBR	NUBE	MORDEK	CASA	BOCADILLO
ZAPATO	MALETA	COMER	CALLE	CINE
PIE	VIAJE	BOCA	CIUDAD	PARTILLA
CAMARAR	BOPA	ALIMENTO	SIMAFONO	FUELLA
CALCETÓN	LUVAR	BIBLI	ALTRA	ACTOR
ALFOMBRA	TELEFONO	TAXI	FÚTBOL	BICICLETA
SUREL	NÚMERO	COCHE	SALÓN	MONYAR
CASA	LLAMAR	CIUDAD	DEPORTE	RUBIA
PIGAR	MÓVIL	CONDUJIR	JUGAR	OKULTA
QUIOSCO	PANTALÓN	MÉDICO	TIENDA	COMPRAR
COMPRAR	VESTR	ENFERMO	COMPRAR	TIENDA
FINANCERO	CASACA	CLAMAR	UNIVERS	UNIVERS
NEVOTA	FALSA	HOSPITAL	MERCADER	UNIVERS
COLEGIO	PRIMO	ESCRIBIR	VACACIONES	GATO
ESTUDIANTE	HUO	CARTA	TRABAJO	ANIMAL
PROFESOR	HERMANO	BOUGRADO	VERANO	PIERRO
EXAMEN	FAMILIA	PAPEL	PLATA	MASCOTA
FIESTA	CASARSE	SILLÓN	AFEITARSE	DEDO
COMPLETOS	NOVIOS	SALÓN	BARBA	MANO
BALE	BODA	SOFÁ	HOMBRE	SÉÑALAR
ENFERMISE	MARIDO	SENTARSE	CUCHILLA	USA

**Financováno
Evropskou unií**

Webové stránky, kde je možné nalézt i vytvářet další aktivity do výuky: profedeele.es, ailmadrid.com, educaplay.com, superlapiz.com, paginadelespanol.com, deleahora.com, archele.com, ailespanol.com. Pro výuku španělštiny komunikativní metodou je vhodná např. učebnice TÚ Y YO, nakladatelství EDELSA nabízející situace pro aktivní tvoření dialogů.

Financováno
Evropskou unií

AKTIVITY NEJEN DO VÝUKY ANGLIČTINY (I S VYUŽITÍM AI)

MAD LIBS (bláznivý příběh)

Uč.: dá studentům krátký příběh s prázdnými místy a seznamem typů slov, která chybí (podstatná jména, slovesa, zvířata, přídavná jména...)

Žáci: dávají slova, aniž by viděli příběh (ve dvojicích)

Doplní chybějící slova + přečtou příběh nahlas

BÁSEŇ

Žáci: napíšou si:

- své oblíbené věci (2–3)
  - něco, co nemají rádi (co jim vadí)
  - něco zajímavého o sobě
  - nějakou zábavnou věc / chybu, kterou udělali
  - jak by popsali sami sebe jako dítě
- S pomocí **AI** vytvoří krátkou báseň s těmito slovy.

Básně si anonymně vymění, procházejí se po třídě, kladou otázky typu **ANO–NE** a snaží se zjistit, kdo je „autorem básně“.

TVORBA NÁVODU

Žáci: vidí obrázek sendviče s arašídovým máslem a musí popsat, jak ho vyrobit – poté své návody čtou (hledají rozdíly, detaily...)

- video
- zpětná vazba (je důležité vytvářet správné příkazy/prompty pro AI)

POHOVOR (JOB INTERVIEW)

- žák: připraví otázky s pomocí AI
- žák: připraví odpovědi s pomocí AI
  - vytvoří rozhovor / pohovor

OVĚŘOVÁNÍ FAKTŮ (FACT CHECKING)

Uč.: vytvoří seznam různých informací (s pomocí AI)

Financováno Evropskou unií

Žáci: mají 10 minut na to, aby našli 2 zdroje na internetu / v knize, které to potvrdí.

HRDINOVÉ / SUPER SCHOPNOSTI

Žáci: napíšou svého vysněného hrdinu nebo superschopnost, kterou by chtěli mít, a proč.

- procházejí se po třídě a sdílejí své nápady
- pomocí AI vytvoří svůj obrázek jako superhrdiny

MOJE BUDOUCÍ POVOLÁNÍ

Žáci: řeknou AI, čím by chtěli být, a popíší to.

AI jim vytvoří obrázek s jejich budoucím povoláním (může být vystaveno ve třídě).

POPIŠ OBRÁZEK

1. žák: popíše obrázek, který našel na internetu
2. žák: napíše jeho popis do AI a nechá AI obrázek vygenerovat
  - porovnání obou obrázků

PRAVDA nebo LEŽ (TRUE or FALSE INFORMATION)

Žáci / uč.: vytvoří seznam toho, co by se mělo / nemělo zveřejňovat na internetu / sociálních sítích

Žáci: s pomocí AI / internetu se snaží rozhodnout, zda je to pravda nebo lež + diskuze

ICE BREAKER (seznamovací aktivita)

Každý **žák:** položí na papír 3 předměty ze své tašky.

Žáci: chodí po třídě a na papíry píšou otázky, které je napadnou, když vidí tyto předměty.

Pak se žáci vrátí ke svému papíru, odpoví na otázky a mluví o sobě.

TLESKACÍ AKTIVITA (CLAP ACTIVITY)

Uč.: čte seznam tvrzení (např. fakta o Anglii...)

Žáci: tleskají – 1 tlesknutí = PRAVDA // 2 tlesknutí = LEŽ

Uč.: zopakuje tvrzení a požádá jednoho žáka, aby znovu tleskl (**Uč.:** vybere žáka, který měl pravdu).

Financováno Evropskou unií

ŽEBŘÍKOVÁ SLOVNÍ ZÁSoba (LADDER VOCABULARY)

Téma: věci, které čteme — 2 týmy

Žáci: ve skupinách píšou do svého sloupce odspodu slova spojená s tématem. Každé další slovo musí mít stejný počet písmen jako předchozí, nebo o jedno více.

newspaper	fantasy
magazine	Letter
Message	Essay
Notice	e-mail
Novel	Note
Essay	Book
Book	Ads

BINGO

Uč.: řekne žákům téma článku, který bude číst.

Žáci: vytvoří bingo tabulku (3×3) a napíšou do ní slova, která očekávají, že se v článku objeví.

Uč.: čte článek.

Žáci: zakroužkují slova v tabulce, pokud je učitel přečetl – kdo má **BINGO**, tleská.

ČTYŘI ROHY (FOUR CORNERS)

Uč.: dá do 4 rohů třídy papíry s nápisy: agree, strongly agree, disagree, strongly disagree

Uč.: čte tvrzení (různá témata související s hodinou)

Žáci: se postaví do rohu podle svého názoru + diskuze / vysvětlení důvodů

SAFARI STREET

Uč.: rozdělí žáky do skupinek po 3-4. skupinky procházejí určeným městským prostředím a fotografují to, co pozorují. Při tom si všimají uvedených jevů:

Kreativita – jaké znaky kreativity v prostředí vidíš

Spojení mezi lidmi – jak se lidé propojují mezi sebou a jak jsou propojení s okolním prostředím

Udržitelnost – jaké znaky spojené s udržitelností vidíš

Změny – najdi něco, co by mělo být změněno a navrhní, jak by se to mělo změnit

Zdraví – jak toto prostředí podporuje zdraví a zdravý životní styl

Propojení – jak je toto městské prostředí závislé na jiných částech světa, co jim dává, co od nich přijímá

S sebou si berou volné listy + fix, aby mohli při focení k foceným místům doplnit své komentáře, otázky, poznámky.

Následně žáci z fotek vytvoří prezentaci, kterou poté ukáží spolužákům a okomentují, co viděli – po celou dobu mluví anglicky

Financováno Evropskou unií

Užitečné weby a aplikace:

1. [Genially | The easiest way to create interactive experiences](#)
2. [Contexto](#)
3. [Letroso](#)
4. [JeopardyLabs - Online Jeopardy Template](#)
5. [Home | Onestopenglish](#)
6. <https://test-english.com>
7. <https://eslbrains.com/>
8. [AI Action Figure Generator Powered by Nano Banana](#)
9. [20 Short Stories With Moral Lessons - Moral Stories - Sunday Homily](#)

CO BY PEDAGOGOVÉ MĚLI VĚDĚT PŘI PRÁCI S ŽÁKY

Co nás (ne)posouvá ve vzdělání - Naučená bezmocnost x Síla víry, že se můžeš zlepšit

Naučená bezmocnost je psychologický stav, kdy člověk: přestává věřit, že může ovlivnit vlastní situaci, nevěří, že jeho jednání vede ke změně a rezignuje i v situacích, kde by změna byla možná.

Vzniká v důsledku opakovaných negativních zkušeností, kdy snaha byla bez výsledku. Postupně člověk začne očekávat neúspěch a přestává jednat.

Jak s tím pracovat:

- Poskytovat zvládnutelné výzvy – úkoly na hranici schopností.
- Zdůrazňovat úsilí, nikoliv vrozené schopnosti.
- Dávat konkrétní, povzbudivou zpětnou vazbu.
- Nabízet modely úspěšného postupu (jak úkol řešit).
- Rozvíjet prorůstový mindset.
- Pracovat i s malými, dosažitelnými úspěchy.

<https://www.youtube.com/watch?v=gFmFOmprTt0>

Fixní x prorůstový mindset

Fixní mindset je přesvědčení, že:

- schopnosti, inteligence a talent jsou vrozené a neměnné,
- člověk se nemůže výrazně zlepšit, pouze využít to, co „má“,
- neúspěch je vnímán jako potvrzení nedostatku schopností,
- lidé s tímto nastavením se často vyhýbají výzvám a situacím, kde hrozí selhání.
- Typické výroky: „Na matematiku prostě nemám.“ „Nejdu do toho, co kdybych neuspěl.“

Prorůstový mindset je přesvědčení, že:

- schopnosti a inteligence lze rozvíjet úsilím, učením a zkušenostmi,
- chyby jsou příležitostí k růstu,
- výzvy jsou vítány a vnímány jako příležitost ke zlepšení,
- úspěch závisí především na práci, strategii a vytrvalosti.
- Typické výroky: „Když budu trénovat, zlepším se.“ „Chyba je informace, ne selhání.“

Oba pojmy definovala **prof. Carol S. Dweck** ze Stanford University v rámci výzkumu motivace, učení a vnímání vlastních schopností. [The power of believing that you can improve | Carol Dweck | TED](#)

Slovy Carol Dweck: Co růstové nastavení mysli *opravdu* znamená

1. „Já už růstové nastavení mysli mám.“

Hodně lidí si myslí, že růstové nastavení znamená být otevřený, pozitivní nebo flexibilní. Ale to není to samé. Nikdo z nás nemá jen jedno nastavení mysli – každý jsme směsí růstového a fixního přístupu a

Financováno Evropskou unií

to se navíc mění podle našich zkušeností. Čisté „růstové“ nastavení vlastně neexistuje. Uvědomit si to je první krok, jak se začít opravdu posouvat dál.

2. „Růstové nastavení znamená jen chválit snahu.“

To není pravda – a neplatí to ani pro žáky ve škole, ani pro zaměstnance v práci. Na výsledcích totiž záleží. Ne každé úsilí má smysl, pokud nevede k učení a pokroku. Důležité je ocenit nejen snahu, ale i to, že se člověk učí nové věci, zkouší různé postupy, hledá pomoc a dokáže se z neúspěchu poučit a posunout dál. Právě zapojení do těchto procesů vede k lepším výsledkům – ať už jde o známky nebo o pracovní úspěchy.

3. „Stačí říkat, že máme růstové nastavení, a všechno se zlepší.“

Hezky to zní – růst, inovace, spolupráce... Ale pokud se za těmito slovy neschovávají konkrétní činy, zůstává to jen na papíře. Skutečně růstově nastavené organizace podporují lidi, aby zkoušeli nové věci, nebáli se chyb a sdíleli nápady. Ocení nejen dokonalé výsledky, ale i to, že se někdo poučil z chyb a posunul se dál. Podporují spolupráci místo soupeření a dávají všem šanci se rozvíjet – nejen slovy, ale i reálnými příležitostmi. Růstové myšlení se tak stává součástí každodenní praxe.

Globální občanská výchova a udržitelnost ve výuce

Je nutné globální témata vnášet do výuky. Pozor ale, globální občanská výchova NENÍ propagace modelu občanství konkrétní země. NENÍ to o tom, říkat lidem, co mají myslet a co mají dělat, NENÍ jen učení se o vzdálených místech a lidech, ale také zkoumání místních, národních a globálních souvislostí, jejich složitosti a našich názorů, postojů a předpokladů. Je to zkoumání, jak a čím jsme propojeni, jak nás kultury spojují.

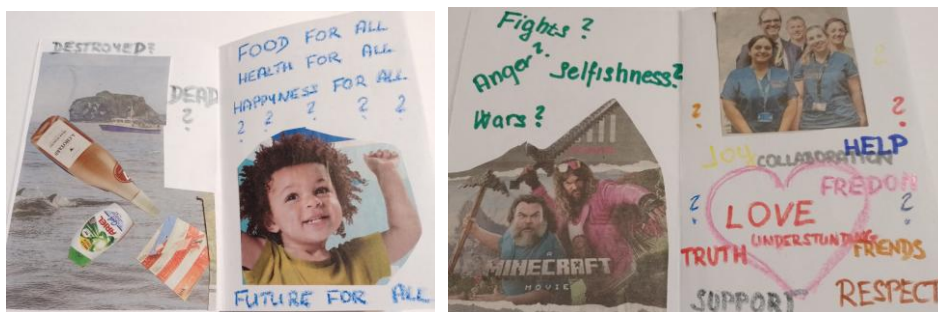
Otázka k zamyšlení: Přemýšlejte, co nás ovlivňuje, abychom byli globálními občany. Je to způsob vzdělávání, cestovatelské zkušenosti, zahraniční přátelé, znalosti historie, učitelé...? Jak může mít způsob vzdělávání vliv na to, aby se žáci cítili globálními občany?

Jak vnést globální témata do výuky? Například pomocí ZINES -

ZINES jako nástroj pro reflexi o globálním tématu: [Zine Making for Beginners | Three Ways to Fold a Zine #zine, #mixedmedia, #collage #zines](#)

Jak tuto aktivitu realizovat? Rozdejte žákům list A3, který složte dle návodu výše. Vyberte téma, nad nímž se žáci mají zamyslet na základě svých zkušeností a nabytých znalostí. Dejte jim letáky, noviny, časopisy, nůžky, pastelky, fixy, tužky a mohou začít tvořit

Např. zamyslete se na základě svých zkušeností, která místa na světě jsou pro vás výjimečná, čeho jsme si tam všimli, co jsme se o daném místě dověděli, apod.

Mýty o multitaskingu

Multitasking není zázračná schopnost být úspěšnější a rychlejší v práci. Naopak, multitasking vede ke zpomalení práce, větší chybovosti, zhoršuje paměť, vyvolává stres, zvyšuje únavu, snižuje kreativitu, způsobuje pocit zahlcení a narušuje soustředění.

Jak si vyzkoušet na sobě, co se mnou multitasking dělá? Nejprve co nejrychleji napište (stopněte si čas): „multitasking způsobuje únavu“ a pod každé písmeno napište číslo od 1 do 26 dle pořadí písmene ve slově.

Následně to zkuste ještě jednou, tentokrát střídáte písmeno a číslo pod ním M 1 U 2 L 3 ... Opět pracujte co nejrychleji a stopněte si čas, jak dlouho vám tento úkol zabral. Byli jste rychlejší? Jak se nyní cítíte? Co bylo jednodušší a šetřilo vašimi silami?

Tajemství, jak dát skvělou zpětnou vazbu

Vždy je třeba být empatický, zamyslet se nad tím, zda to, co říkáme, je fér, zda nedochází k nedorozumění, zda svými slovy nezraňujeme, nezpůsobujeme pocity ohrožení u druhých lidí. Proto buďme konkrétní - popisujeme, co pozorujeme, nevycházejme z domněnek, zaměřme se na chování, ne na osobnost, popišme jaký dopad mělo chování, buďme pozitivní a zaměřme se na to, co lze příště udělat jinak. Jen tak můžeme zlepšit výkon, chování nebo dovednost. [LeeAnn Renninger: The secret to giving great feedback | TED Talk](#)

CO ŘÍCI ŽÁKŮM, KDYŽ TVOŘÍ SLOHY, DOMÁCÍ ÚKOLY NEBO ESEJE TECHNIKOU CTRL+C - CTRL+V

Žákům není možné zakázat používání GenAI. To, co můžeme, je zvědomit jim, v čem jim AI může pomoci, ale o co je může ochudit, kdy AI nepoporuje rozvoj jejich znalostí, dovedností a vědomostí. Je vhodné tedy použít formulář pro reflexi použití generativním umělé inteligence a následně s žáky o uvědoměném využití AI hovořit.

Vhodné otázky pro reflexi:

Kdy jste ve svém procesu použili GenAI?

- Brainstorming nápadů
- Osnova nebo organizace struktury
- Pochopení složitého konceptu
- Generování příkladů nebo scénářů
- Přepisování nebo úprava vlastního psaní
- Kontrola gramatiky nebo pravopisu

Financováno Evropskou unií

Jiné (vysvětlete prosím): _____

Jak GenAI podpořila vaši práci? Jak jste nástroj používali a jak vám pomohl?

Které části zadání jsou zcela vaší vlastní prací?

Reflexe: Máte pocit, že jste se při tomto úkolu příliš spoléhali na GenAI? Proč ano, nebo proč ne?

Pohled do budoucna: Co byste mohli příště udělat jinak, když použijete GenAI k podpoře své práce?

Stručná bolestná historie Irska – k pochopení kultury a historie Irska

Aby učitel mohl z žáků vychovávat globální občany, kteří jsou tolerantní, empatictí, ohleduplní a pochopili princip jednoty v rozmanitosti, sám potřebuje hledat v čem jsme si podobní, co nás spojuje a jak nás historie ovlivnila. K pochopení Irska určitě nepomůže zhlédnutí těchto dokumentů či filmů.

Dokument:

[This is Ireland - Short Documentary](#)

<https://www.reuters.com/world/ireland-begin-excavation-mass-grave-church-run-mother-baby-home-2025-07-07/>

Filmy:

Black '45 -

A grim and dull storyline but it captures the poverty experienced in Ireland during one of the coldest years ever amidst the Great Irish Famine

The Wind that Shakes the Barley -

A harrowing depiction of life during the war of independence in Ireland.

It follows the struggles that many families faced as they were torn apart by individual differences, usually rooted in a very different vision for the future of Ireland

Michael Collins - A film based on true events follows the life and work of Michael Collins, a leading public figure and revolutionary in Ireland's fight for freedom

Kneecap - Kneecap is a 2024 comedy-drama

film. Written and directed by Rich Peppiatt, the film depicts the rise of Kneecap, an Irish hip-hop trio from Belfast, Northern Ireland.

TV Serie: Derry Girls - A comedy series that details the life of teenagers in a divided Northern Ireland as they try to navigate life after a thirty year civil war.

Rebellion - gripping series that delicately highlights the struggles of Irish families, both rich and poor, in Europe's 'worst slums' and the steps taken that forever impact Ireland's future

Say Nothing - A series that tracks the IRA (Irish Republican Army) in Northern Ireland during The Troubles (a 30 year civil war)

Financováno
Evropskou unií

Co nyní ještě víme o Irsku, co jsme se dověděly a co sdílíme s žáky

Irsko – Republic of Ireland – Éire – *Poblacht na hÉireann*

- 26 hrabství (ze 32)
- 5,7 miliónu obyvatel, 70 273 km²
- Hlavní město Dublin – 1,5 milionu obyvatel
- Hranice – pouze se Spojeným královstvím
- V čele prezident: Michael D. Higgins
- Jazyk: angličtina, irština (gaelský)
- Křesťanství

Svatý Patrik je patronem Irsku, který do země v 5. století přinesl křesťanství. Jeho svátek se slaví 17. března (Den svatého Patrika) a je spojen s mnoha tradicemi, jako je nošení zelené barvy, pití piva a oslavy irské kultury po celém světě. Mezi nejznámější legendy patří, že symbolicky vysvětloval trojici na trojlístku (shamrock) a vyhnal z Irsku všechny hady.

Sv. Finbar - narodil se asi kolem 560 v Lisnacaheragh v hrabství Cork v Irsku jako syn řemeslníka a dámy z irského královského dvora. O jeho původu je však více verzí. Původní křestní jméno prý měl Lochan a jméno Finbar (Fionnbharr - bílá hlava) dostal kvůli světlým vlasům od mnichů v Kilmacahil v Kilkenny, kde se vzdělával. Nějakou dobu prý pobýval na jihu Irsku -

v Gowran, Coolcashin a Aghaboe. Pak žil jako poustevník na malém ostrově Lough Eiro a při řece Lee

Financováno Evropskou unií

založil klášter, u něhož vyrostlo město Cork. S několika dalšími mnichy vykonal pouť do Říma a nakonec byl v Corku ustanoven prvním biskupem.

- Vznik – 6.12.2022
- Měna: euro
- Čas: GMT = -1 hod
- Předvolba +353
- Net: .ie
- Není členem NATO
- Nejvyšší hora – Carrauntoohill – 1036,6m

Cork

Cork, jehož název pochází z irského *Corcaigh* ("bažinaté místo"), byl původně mnišskou osadou založenou svatým Finbarrem v 6. století. Kolem let 915-922 se osada změnila v obchodní přístav díky vikinským osadníkům, kteří ji opevnili a integrovali do skandinávské obchodní sítě.

Ve 12. století, po anglonormanské invazi, získal Cork městská práva (1185) a po většinu středověku byl anglickou výspou uprostřed nepřátelského gaelského venkova. Byl obehnán hradbami, jejichž části se dochovaly.

V průběhu historie byl Cork několikrát zničen a přestavěn. Rozkvět zažil v 18. a 19. století jako významné přístavní a obchodní centrum. Během Irské války za nezávislost si vysloužil přezdívku "Město rebelů" pro silné nacionalistické citění. Dnes je Cork, ležící na řece Lee, druhým největším městem Irska, významným kulturním a univerzitním centrem s bohatou georgiánskou architekturou a živou atmosférou.

Navštívily jsme:

- Cork: City Gaol, Fitzgerald Park, Nano Nagel Place, University College Cork, Elizabeth Fort, Saint Fin Barre's Cathedral, Shandon Bells

Restaurace a kavárny - Marina Market, Gallagher, Sine, Fountain, Old Oak, Butlers Chocolate Café, The Courtyard on Sober Lane, Mutton Lane Inn, The Oliver Plunkett

- V okolí: Black Castle, Blarney Castle, Bantry House & Gillenafiff Harbour, Cobh, Jameson Distillery

Financováno Evropskou unií

Sport

Hurling - The Fastest Game on Grass

<https://www.youtube.com/watch?v=fgEMvRrOCRI>

Hurly – pálka z ash tree (jasan)

Slothar – [šlitr] – míček

15 players, 35 minut+35 minut

Branka dolní část – 3 body, vrchní část 1 bod

All-Ireland SHC final highlights: Cork 1-18 Tipperary 3-27

<https://www.youtube.com/watch?v=g-nHKfbVz7o>

Music instruments

1. The Uilleann pipes (i-lan pipes) – irské dudy, vzduch se pumpuje loktem * Scottish pipes – fouká se

THE BRENDAN VOYAGE 10th MOVEMENT, NEWFOUNDLAND, LIVE AT CORK CITY HALL

<https://www.youtube.com/watch?v=0Z-3OKzUEDw>

THE BRENDAN VOYAGE SUITE, 10h movement, NEWFOUNDLAND, composed by SHAUN DAVEY, performed by LIAM O'FLYNN (uilleann pipes) with the IRISH NATIONAL YOUTH ORCHESTRA conducted by GEARÓID GRANT, in concert at CORK CITY HALL, 2010. For more information visit www.shaundavey.com. For SHAUN DAVEY SHEET MUSIC visit www.seoltamusic.com.

2. Tin Whistle - x Recorder flute - zobcová flétna

<https://www.youtube.com/watch?v=rdJYbOkbetQ>

3. Bodhrán

<https://www.youtube.com/watch?v=dMI4X8OOMOg>

4. Fiddle (=violin) – v Irsku se hraje na fiddle

5. Bouzouki

https://www.youtube.com/watch?v=vuJ3AjTkrjA&list=RDvuJ3AjTkrjA&start_radio=1

6. Irish Harp

<https://www.youtube.com/shorts/QU4f-BEkOnc>

7. Irish Flute – wooden, ale směr jako příčná flétna

https://www.youtube.com/watch?v=CxrssKu2Uyk&list=RDCxrssKu2Uyk&start_radio=1

Financováno Evropskou unií

All-Ireland champion, Robert

Harvey, showcases the beautiful features of our Cygnet rosewood Irish flute. Perfect for beginners on the flute both young and old, we've designed it to make it easy to fill. Discover more: <https://mcneelamusic.com/wind/the-cyg...>

https://www.youtube.com/watch?v=_1gM1SDYvSw

8. Concertina – melodeon - *Melodeon je druh diatonické knoflíkové tahací harmoniky – akordeonu*

<https://www.youtube.com/watch?v=nOyuuAR9O-k>

Irish Music

Turlough O'Carolan – bard(ic) system

First written Irish music in 1762

Ceoltoiri Chulann - band founded by Sean O'Riada

The Clancy Brothers – Paddy, Tom and Liam

– are known best for their work with Tommy Makem - *The Rising Of The Moon*

- <https://www.youtube.com/watch?v=NhFtxGpvn-E>

Clannad - In A Lifetime

https://www.youtube.com/watch?v=KsSsb_bxmMk

Rory Gallagher - The Best Off

https://www.youtube.com/watch?v=zq-xBpjYKo&list=RDzq-xBpjYKo&start_radio=1

Thin Lizzy - Whiskey In The Jar

- https://www.youtube.com/watch?v=6WDSY8Kaf6o&list=RD6WDSY8Kaf6o&start_radio=1

Van Morrison - Someone Like You

<https://youtu.be/FnVnIKTWhNs?si=06xsO1s7iFPVcBFQ>

The Cranberries - Zombie

<https://youtu.be/6Ejga4kJUts?si=9GinjYwo9FqDsqTc>

The Boomtown Rats - I Don't Like Mondays

<https://youtu.be/-Kobdb37Cwc?si=Adea1vkHIEjNE-SX>

Snow Patrol – Chasing Cars

https://www.youtube.com/watch?v=GemKqzILV4w&list=RDGemKqzILV4w&start_radio=1

U2 – With or Without You

https://www.youtube.com/watch?v=ujNeHlo7oTE&list=RDujNeHlo7oTE&start_radio=1

Hozier - The Humours of Whiskey (Traditional, a cappella)

- <https://www.youtube.com/watch?v=rQ-UItNBoMw&t=27s>

Financováno Evropskou unií

Hozier - Take Me To Church

- https://www.youtube.com/watch?v=MYSVMgRr6pw&list=RDMYSVMgRr6pw&start_radio=1

Enya

https://www.youtube.com/watch?v=6P4RWI-LbrE&list=RD6P4RWI-LbrE&start_radio=1

Irish dance – River Dance

Riverdance, the original 7 minute performance
as the Interval Act of Eurovision Song Contest 1994 (30.4.1994, 39th EC)

- <https://www.youtube.com/watch?v=zy79KKpQ988>

On 30th April 1994, Riverdance, the original seven-minute performance was the interval act at the Eurovision Song Contest at The Point Theatre, Dublin (now the 3Arena) and was broadcast to an estimated 300 million viewers worldwide. As votes were being counted around Europe, Riverdance burst onto the stage and took the audience by complete surprise. From the haunting vocals of Anúna, the graceful elegance of Jean Butler, the explosive arrival of **Michael Flatley** and culminating in a long line of Irish dancers beating the stage in perfect heart-stopping harmony, a whole new genre of entertainment was born. 30 years on with over 30 million audience members later and a worldwide viewership of 3.5 billion, Riverdance continues to astonish audiences globally. "The phenomenon rolls on!... There will always be a Riverdance!" THE NEW YORK TIMES

<https://www.youtube.com/watch?v=t3paj8aTHjI>

Drink and Food:

Stout – Guinness, Beamish, Murphy's

Irish Stew - https://www.simplyrecipes.com/recipes/irish_beef_stew/

To Be Irish + Culture:

Video German Irish Cake

- <https://www.youtube.com/shorts/AsQ0KORStFA>

How to say Sorry in Irish

<https://www.youtube.com/watch?v=y01yEKDwb98>

Wolfe Momma - Irish Culture and Customs | Social Etiquette

https://www.youtube.com/watch?v=VL9Sq_EBAuE

Guide to Irish accents

https://www.youtube.com/watch?v=ee_N3g4ORLk

Financováno Evropskou unií

SEANCHOÍCHE | Storytelling platform founded in Dublin

<https://www.seanchoiche.com/>

Sminky shorts - An absolute hilarious series of some of the most cartoons, which gave a pretty good introduction to Irish humour, culture and mannerisms

<https://www.youtube.com/watch?v=Zakdzo09E3s>

rte.ie

IrishExaminer.com

IrishDailyStar

Spisovatelé:

Jonathan Swith – Gulliverovy cesty (1762), Bram Stoker – Dracula (1897), James Joyce – Odysseus (1922), W.B.Yeats, Oscar Wilde, G.B. Shaw, Samuel Beckett

Zajímavosti a výuka

Tokyo Metro goes told Do it home!

<https://observers.france24.com/en/20081217-tokyo-metro-goers-told-do-it-home-public-transport-campaign-posters>

TED style - A TED-style talk is a brief, powerful presentation that focuses on a single, compelling idea within an 18-minute time limit. Key elements include a strong opening hook,

Financováno Evropskou unií

a clear and concise message, the use of storytelling and personal anecdotes, and a memorable conclusion that reinforces the main point. The goal is to be inspiring, insightful, and leave the audience with a lasting, actionable idea.

<https://www.ted.com/>

HOW TO WRITE A

TED TALK

IN 7 EASY STEPS

The TED Organization was founded in 1984 by architect and designer Richard Saul Wurman and his colleague, broadcast designer Harry Marks. Each TED presentation focuses on technology, entertainment, and/or design (hence TED).

- 1 CHOOSE A TOPIC YOU CARE ABOUT.**
The more passionate you are about your message, the easier it will be to write your TED talk and the more comfortable you'll be on the day you present it.
- 2 CRAFT YOUR MESSAGE AROUND THAT TOPIC, AND KEEP IT CLEAR AND CONCISE.**
On average, TED talks run about 20 minutes, so it's important to keep things brief. Remember the three C's: clear, concise, and captivating.
- 3 DEFINE A KEY TAKEAWAY FOR THE AUDIENCE.**
Just like the chorus in a song, your primary message should be memorable and your audience should be able to mentally play it back when your presentation is over.
- 4 DRAFT YOUR TED TALK AS A STORY.**
In addition to including your own stories, your speech should have a clear beginning, middle, and end, just like a story.
- 5 TAILOR YOUR VISUAL AIDS TO YOUR AUDIENCE, YOUR STORY, AND YOUR BRAND.**
Make sure your branding colors, language, and style are consistent across your presentations and the wording in your speech. You're not just writing a speech - it's an experience for the audience, too.
- 6 PRACTICE, PRACTICE, PRACTICE.**
Practice makes perfect, plain and simple. The more you rehearse, the better prepared you'll be when the day of your TED talk comes.
- 7 REMEMBER IT'S OKAY TO SHOW YOUR FLAWS.**
Don't worry if you make a mistake or if you're nervous! You got into the speaking industry for a reason - trust your speaking skills and talent. ☺

FOR MORE TIPS FOR SPEAKERS, VISIT OUR SITE!
Learn more at speakerflow.com/blog
SPEAKERFLOW

Financováno
Evropskou unií

History

32 counties = 26 Ireland + 6 UK

Great Famine – 1843-49 z 8 000 000 na 4,4 milionu obyvatel

UVF je zkratka pro Ulster Volunteer Force, což je lojalistická (pro-britská) polovojenská organizace v Severním Irsku, která byla založena v roce 1966. Je odpovědná za násilné útoky, včetně vražd a bombových útoků, během konfliktu v Severním Irsku, známého jako „The Troubles“. Jejím deklarovaným cílem bylo bojovat proti irským republikánským polovojenským skupinám a udržet Severní Irsko jako součást Spojeného království.

IRA - Irská republikánská armáda byla irská republikánská vojenská organizace. Její kořeny sahají k organizaci Irští dobrovolníci, založené 25. listopadu 1913, která měla na svědomí Velikonoční povstání v dubnu 1916. Jejich hlavním cílem bylo sjednocení Irska a osvobození celého ostrova od britské nadvlády. V rámci konfliktu v Severním Irsku se IRA rozdělila na několik frakcí, mezi nejznámější patří Prozatímní IRA a Oficiální IRA. Vzala na sebe odpovědnost za řadu bombových útoků a jiných akcí, například bombový útok v Hyde Parku a Regent's Parku v Londýně v roce 1982.

Krvavá neděle v Severním Irsku (1972)

Masakr, při kterém 30. ledna 1972 vojáci 1. praporu britského výsadkového pluku postříleli 27 neozbrojených účastníků protestního pochodu v Londonderry. Protest byl organizován Severoirskou asociací pro občanská práva proti politice tzv. "internmentu", která umožňovala věznění bez soudu. Událost je považována za jeden z nejbrutálnějších momentů během období známého jako "Troubles" (Nepokoje) a významně posílila podporu Irské republikánské armády (IRA)

U2 U2 - Sunday Bloody Sunday-HQ

https://www.youtube.com/watch?v=Yv5U0A10hrI&list=RDYv5U0A10hrI&start_radio=1

SLÁN GO FÓILL
A CHARA
(GOODBYE FOR NOW, MY FRIEND)